

Finanční podpora pro živé umění

2015

Obsah

Úvod.....	str. 3
Financování živého umění na MK.....	str. 9
Tabulky vývoje podpory umění ze strany MK ČR za léta 2008 – 2015.....	str. 16
Aproximační strategie	str. 19
Závěr	str. 21

Úvod

Oblast živého umění je kromě rozpočtu Ministerstva kultury financována ze Státního fondu kinematografie a Státního fondu kultury ČR. V roce 2015 Ministerstvo kultury finančně podporuje živé umění ve **2 blocích** a **5 ukazatelích** v celkovém objemu **635 798 tis. Kč**, což představuje **5,9 %** celkových výdajů rozpočtu kapitoly 334 – MK. Blok Kulturní služby, podpora živého umění zahrnuje ukazatel program státní podpory profesionálních divadel a stálých symfonických orchestrů a pěveckých sborů, kulturní aktivity a veřejné informační služby knihoven a blok Podpora kultury národnostních menšin zahrnuje ukazatel podpora projektů integrace příslušníků romské komunity a podpora kulturních aktivit národnostních menšin.

Na realizaci výdajů v oblasti živého umění se nejvíce podílí **odbor umění, literatury a knihoven**, který spravuje ukazatel program státní podpory profesionálních divadel a stálých symfonických orchestrů a pěveckých sborů, kulturní aktivity a veřejné informační služby knihoven v celkové výši **341 855 tis. Kč**.

Odbor mezinárodních vztahů spravuje ukazatel kulturní aktivity v celkové výši **17 921 tis. Kč**.

Samostatné oddělení Evropské unie spravuje ukazatel kulturní aktivity v celkové výši **44 306 tis. Kč**.

Odbor medií a audiovize spravuje ukazatel kulturní aktivity a podpora kulturních aktivit národnostních menšin v celkové výši **82 227 tis. Kč**.

Odbor památkové péče spravuje ukazatel kulturní aktivity v celkové **4 387 tis. Kč.**

Odbor církví spravuje ukazatel kulturní aktivity v celkové **2 439 tis. Kč.**

Odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií spravuje ukazatel kulturní aktivity v celkové **34 063 tis. Kč.**

Odbor regionální a národnostní kultury spravuje ukazatel kulturní aktivity, ukazatel podpora projektů integrace příslušníků romské komunity a podpora kulturních aktivit národnostních menšin v celkové výši **42 142 tis. Kč.**

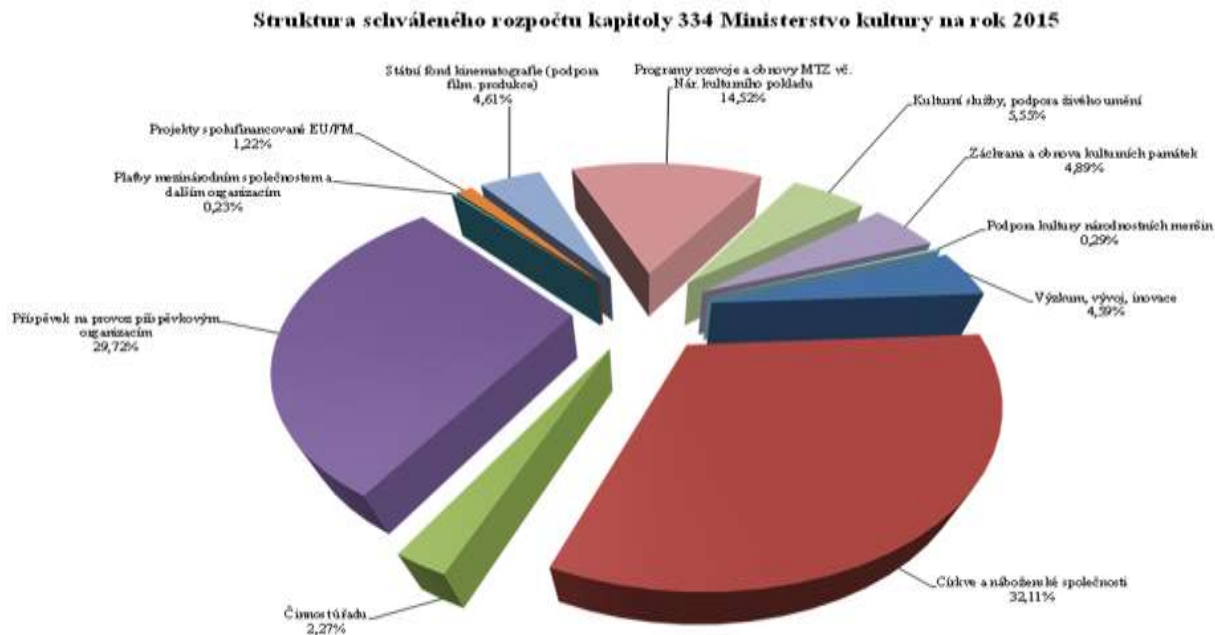
Kabinet ministra spravuje ukazatel kulturní aktivity v celkové výši **176 tis. Kč.**

Vláda by měla potvrdit snahu naplňovat své Programové prohlášení směřující k **1% ze státního rozpočtu pro rezort kultury**. Pouze tak lze postupně vytvářet základní podmínky nejen pro přežití, ale potřebný rozvoj umění v naší zemi a posílení konkurenceschopnosti ČR v Evropě a ve světě.

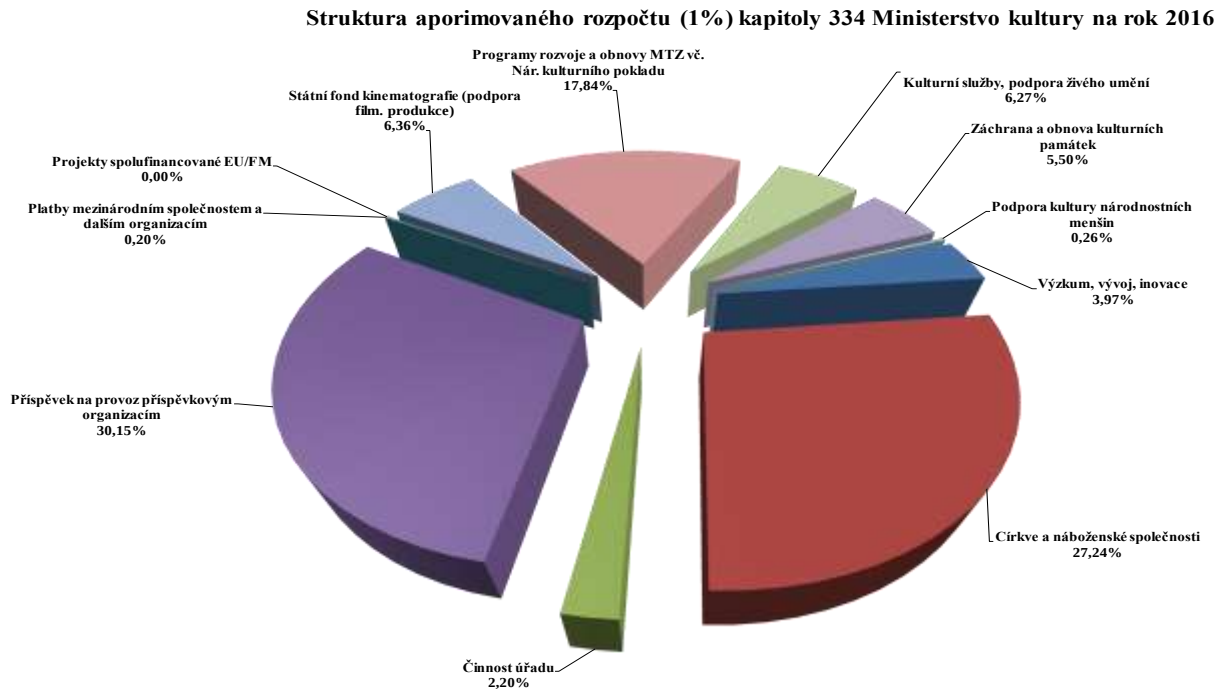
Níže několik argumentů **PROČ PODPOROVAT PROFESIONÁLNÍ UMĚNÍ:**

- Dotace MK ČR pokrývají **pouze 14 - 15 % veškerých nákladů** na kulturní aktivity ve všech oblastech umění (hudba, divadlo, literatura, tanec, výtvarné umění, kinematografie, mezinárodní reprezentace a projekty), tento podíl je **h l u b o k o** pod evropskými standardy.
- Zásady vlády pro poskytování dotací NNO (tedy i kulturním) umožňují **až 70 %** podíl státu.
- České umělecké projekty musí obstát v silné **mezinárodní konkurenci**, namísto podpory se však dnes řada významných aktivit opakovaně dostává na samotnou hranici likvidace.
- Umělci reprezentují nejen naši kulturu, ale stát jako takový, jeho ekonomickou i sociální úroveň. Významně se podílejí na vytváření **pozitivního obrazu České republiky**, svým působením zvyšují atraktivitu naší země pro investory.
- Řada akcí generuje významné **multiplikační ekonomické efekty** a přispívá k vyšší **zaměstnanosti a rozvoji služeb** ve všech regionech.
- Zvláštní význam má pestrá nabídka umění pro **rozvoj cestovního ruchu**, je generátorem zvýšené návštěvnosti kulturně atraktivních lokalit.
- Umění je zdrojem **inovací**, zásadním impulsem pro rozvoj kulturních a kreativních průmyslů.
- Umění je nezastupitelným nástrojem výchovy a vzdělávání, kultivuje společnost jako celek a je formativním **prostředím pro děti a mládež**, otevírá cesty jejich kreativitě a rozvoji talentů.
- Umění významně ovlivňuje **kvalitu života** obyvatel.
- Umění dneška vytváří hodnoty, které jsou **kulturním dědictvím budoucnosti**.

Graf 1: Struktura schváleného rozpočtu kapitoly 334 Ministerstvo kultury na rok 2015

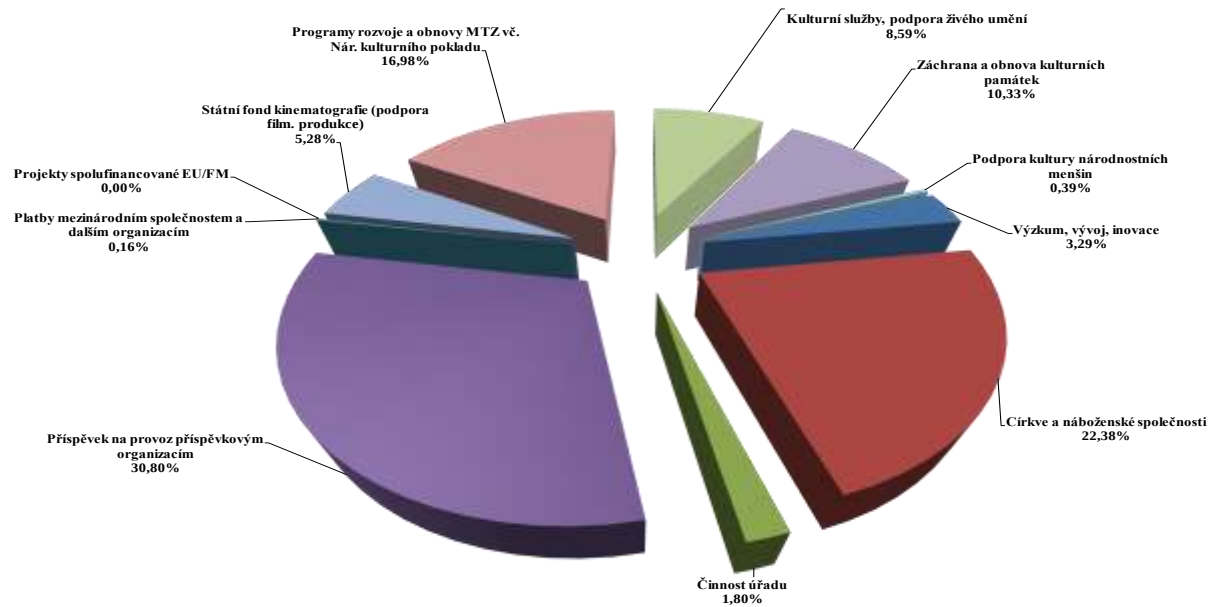

Graf 1a: Struktura aporimovaného rozpočtu (1 %) kapitoly 334 Ministerstvo kultury na rok 2016

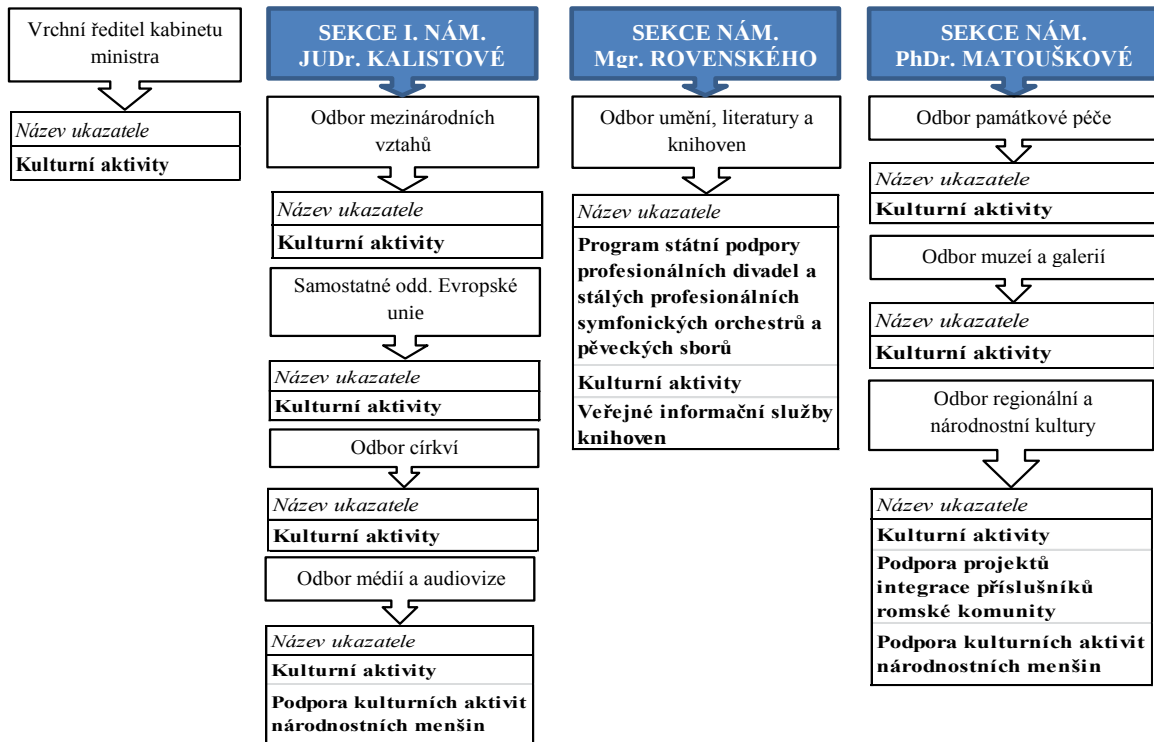

Graf 1b: Štruktúra aporimovaného rozpočtu (1 %) kapitoly 334 Ministerstvo kultúry na rok 2017

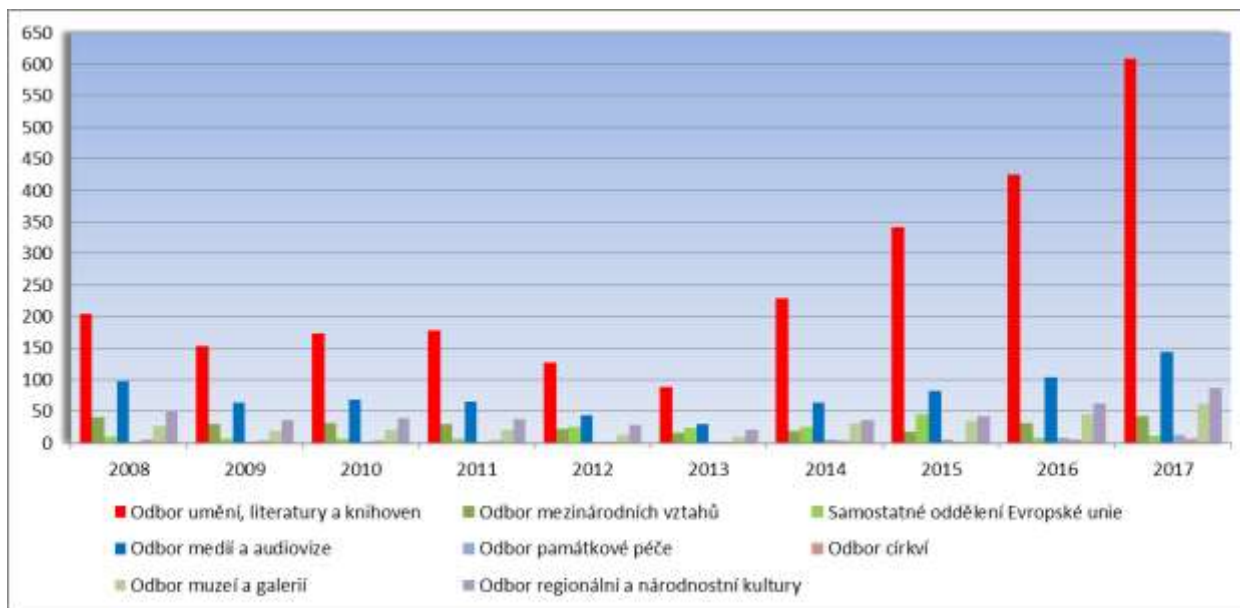
Struktura aporimovaného rozpočtu (1%) kapitoly 334 Ministerstvo kultury na rok 2017

**FINANCOVÁNÍ ŽIVÉHO UMĚNÍ NA MK
PROSTŘEDNICTVÍM NÁSLEDUJÍCÍCH UKAZATELŮ A ODBORNÝCH ÚTVARŮ**

Graf 2: Živé umění

Přehled ukazatelů zahrnutých do živého umění – dle jednotlivých sekcí MK

A) Sekce I. náměstkyně JUDr. K. Kalistové – Odbor mezinárodních vztahů, Samostatné oddělení Evropské unie, Odbor církví, Odbor médií a audiovize

v mil. Kč

Název ukazatele	Schválený rozpočet								Výhled	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kulturní služby, podpora živého umění	150,630	101,582	107,578	104,026	92,799	70,312	109,088	124,900	146,116	202,853
v tom: kulturní aktivity	150,630	101,582	107,578	104,026	92,799	70,312	109,088	124,900	146,116	202,853
Podpora kultury národnostních menšin	30,000	19,634	28,571	28,571	21,929	15,154	22,000	22,000	23,438	50,038
v tom: podpora kulturních aktivit národnostních menšin	30,000	19,634	28,571	28,571	21,929	15,154	22,000	22,000	23,438	50,038

B) Sekce náměstka Mgr. M. Rovenského – Odbor umění, literatury a knihoven

v mil. Kč

Název ukazatele	Schválený rozpočet								Výhled	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kulturní služby, podpora živého umění	81,726	81,726	70,000	70,000	53,727	37,130	70,000	75,000	140,000	205,068
v tom: program státní podpory profesionálních divadel a stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů	81,726	81,726	70,000	70,000	53,727	37,130	70,000	75,000	140,000	205,068
kulturní aktivity	203,448	153,539	172,820	178,304	126,703	88,565	229,127	224,325	424,545	608,014
veřejné informační služby knihoven	70,396	46,072	60,000	60,000	46,051	48,799	47,530	42,530	60,000	100,000

C) Sekce náměstkyně PhDr. A. Matouškové – Odbor památkové péče, Odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií, Odbor regionální a národnostní kultury

v mil. Kč

Název ukazatele	Schválený rozpočet								Výhled	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kulturní služby, podpora živého umění	77,878	55,983	60,256	58,402	41,474	29,663	72,257	71,113	115,592	160,476
v tom: kulturní aktivity	77,878	55,983	60,256	58,402	41,474	29,663	72,257	71,113	115,592	160,476
Podpora kultury národnostních menšin	12,000	7,854	11,429	11,429	8,772	6,062	9,478	9,478	9,562	9,962
v tom: podpora projektů integrace příslušníků romské komunity	2,000	1,309	1,905	1,905	1,462	1,010	1,516	1,516	1,600	2,000
podpora kulturních aktivit národnostních menšin	10,000	6,545	9,524	9,524	7,310	5,052	7,962	7,962	7,962	7,962

Přehled žádostí - živé umění

	počet žádostí 2014	z toho podpořeno 2014	2014 - % podíl podpořených projektů vůči žádostem
Odbor umění, literatury a knihoven	1118	734	65,65
Odbor mezinárodních vztahů	131	74	56,49
Samostatné oddělení Evropské unie	22	22	100,00
Odbor medií a audiovize	120	94	78,33
Odbor památkové péče	27	26	96,30
Odbor církví	39	19	48,72
Odbor muzeí a galerií	23	15	65,22
Odbor regionální a národnostní kultury	652	575	65,22
celkem	2132	984	46,15

Podpora profesionálního umění – granty MK ČR (rok 2014 + odhad potřeb na rok 2015)

	počet žádostí 2014	z toho podpořeno 2014	požadavky na 2014 celkem	2014 celkem přiděleno	2014 - % podíl podpořených projektů vůči žádostem	z přidělených prostředků - základní festivaly	z přidělených prostředků - ostatní granty (bez základních festivalů)	počet žádostí na 2015 celkem	požadavky na 2015 celkem	Náklady všech projektů celkem	% podíl požadavků vůči celkovým nákladům
			v tis. Kč			v tis. Kč			v tis. Kč		
Hudba	283	189	133 500	86 094	64,49%	27 900	58 194	366	220 560	824 368	26,76%
Literatura	271	233	61 072	42 747	70%	2 650	40 097	331	60 583	88 000	68,84%
Výtvarné umění	266	165	108 441	43 503	40,12%	4 106	39 397	298	124 942	403 743	30,95%
Divadlo	137	64	77 801	33 281	42,78%	9 500	23 781	171	110 349	509 497	21,66%
Tanec a pohybové umění	84	52	46 500	18 860	40,56%	4 000	14 860	93	54 032	162 125	33,33%
Ostatní (zvlášť stipendia)	77	31	6 134	3 040	49,56%		3 040	odhad 80	7 000	15 000	46,67%
OUK celkem:	1118	734	433 448	227 525	52,49%	48 156	179 369		577 466	2 002 733	28,83%
Kinematografie a média	120	94	120 000	83 970	70%	69 000	14 970	158	179 000	350 000	51,14%
Mezinárodní vztahy	131	74	43 073	21 236	49,30%		21 236	odhad 154	38 000	99 000	38,38%
Samostatný odbor EU	22	22	14 336	1 642	11,45%		1 642	odhad 25	17 000	35 000	48,57%
Celkem	2509	1658	610 857	334 373	54,74%	117 156	217 217	1676	811 466	2 486 733	32,63%

Význam ukazatele	Schválený rozpočet								Výhled	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Živé umění	690,803	518,785	525,000	525,000	402,949	301,626	591,673	635,798	823,000	1 365,068
program státní podpory profesionálních divadel a stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů	81,726	81,726	70,000	70,000	53,727	37,130	70,000	75,000	140,000	205,068
program je realizován na základě usnesení vlády č. 902 ze dne 10. září 2003. Program je systémovým řešením státního podílu na rozvoji profesionálních divadel, profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů v České republice na principu sdružování finančních prostředků obcí, krajů a států.										
kulturní aktivity	496,681	363,499	355,000	355,000	272,470	194,481	442,665	486,790	590,000	1 000,000
Program se prolíná téměř do všech oblastí činností v kultuře. Program je významným nástrojem plnění státní kulturní politiky a bude hlavním finančním nástrojem připravované Koncepce podpory umění na léta 2015 – 2020.										
veřejné informační služby knihoven	70,396	46,072	60,000	60,000	46,051	48,799	47,530	42,530	60,000	100,000
Program nástrojem podpory rozvoje oblasti knihoven, poskytujících veřejné knihovnické a informační služby dle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb, v platném znění. Je určen na podporu činnosti více než 6 000 knihoven České republiky, zapsaných v evidenci Ministerstva kultury.										
podpora projektů integrace příslušníků romské komunity	2,000	1,309	1,905	1,905	1,462	1,010	1,516	1,516	1,600	2,000
Program byl vyhlášen po dohodě s Meziresortní komisí pro záležitosti romské komunity. Právním podkladem je zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, a z něj vyplývajícího nařízení vlády č. 98/2002 Sb.										
podpora kulturních aktivit národnostních menšin	40,000	26,179	38,095	38,095	29,239	20,206	29,962	29,962	31,400	58,000
Právním podkladem je zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, a z něj vyplývajícího nařízení vlády č. 98/2002 Sb., součástí je i podpora projektů se zaměřením na rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin.										

Tabulky vývoje podpory umění ze strany MK ČR za léta 2008 - 2015

Výdaje MK v jednotlivých dotačních řízeních na podporu umění v oblasti neziskového sektoru

v tis. Kč

Typ dotačního řízení	Granty pro oblast divadla	Granty pro oblast tance	Granty pro oblast hudby	Granty pro oblast výtvarného umění	Granty pro oblast literatury	Stipendijní pobyty v oblasti umění	Neprofesionální umělecké aktivity (vše)
2008	40 900	19 255	56 909	33 379	20 137	4 761	24 085
2009	40 580	18 750	51 730	34 680	19 250	4 292	19 142
2010	28 865	11 344	50 093	27 980	25 656	3 087	16 708
2011	35 035	12 543	71 162	28 150	28 150	2 998	20 142
2012	28 315	12 345	51 220	42 070	27 266	2 493	18 084
2013	22 610	9 850	61 145	25 588	25 255	1 215	16 750
2014	33 281	18 860	78 024	43 503	31 566	2 940	16 843
2015	39 500	17 400	71 980	46 200			

Pozn: 2014 Hudba včetně 12 mil. Kč na Rok české hudby; 2015 podklad Yvony Kreuzmannové dle webu

v tis. Kč

Rok	Podpora prezentace české literatury na knižních veletrzích	Podpora zahraniční spolupráce v oblasti umění	Podpora podpořených projektů z Programu Culture	Program symfonických orchestrů a pěveckých sborů	Program profesionálních divadel	Program podpory v muzeích a galeriích	Státní fond kultury
2008	5 184	18 913	3 576	18 125	65 800	4 500	0
2009	7 417	11 245	4 578	16 726	65 000	0	0
2010	5 518	6 110	4 022	13 736	55 000	0	0
2011	5 226	19 365	4 569	7 100	56 000	0	0
2012	4 818	9 747	3 574	6 627	55 100	0	20 000
2013	3 450	10 079	2 362	12 253	59 377	0	16 376
2014	1 134	11 996	1 642	19 000	64 900	0	19 875
2015			2 800				

Plus z VPS

v tis. Kč

Z VPS na oblast umění	Hudba	Výtvarné umění	Literatura	Celkem
2008	5 900	800	0	6 700
2009	10 950	0	2 000	12 950
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0
2013	11 000	0	0	11 000
2014	8 070	0	0	8 070

Pozn: 2014 Hudba – neověřený údaj.

Zdroj: Na základě dat z výročních zpráv Ministerstva kultury zpracovala Pavla Petrová (IDU)

**Aproximační strategie pro dosažení 1 % výdajů rozpočtu kapitoly MK
k celkovým výdajům státního rozpočtu**

Strategickým cílem Ministerstva kultury je, v souladu s Programovým prohlášením vlády, aproximovat rozpočet kapitoly 334 – Ministerstvo kultury tak, aby její rozpočet dosáhl v roce 2017 **1 % celkových výdajů státního rozpočtu**. Ministerstvo kultury bude v souladu s výše uvedenou aproximační strategií v následujících letech usilovat o postupné navyšování svého rozpočtu, kdy pro rok 2016 bude požadovat navýšení rozpočtu oproti roku 2015 o **1 910 476 tis. Kč** na celkovou částku **12 800 000 tis. Kč**, což bude představovat nárůst o **17,54 %** a v roce 2017 navýšení oproti roku 2015 o **4 510 476 tis. Kč** na celkovou částku **15 400 000 tis. Kč**, což bude představovat nárůst o **41,42 %**.

Tabulka 1. Podíl výdajů kapitoly 334 – MK na celkových výdajích státního rozpočtu v letech 2015-2017

v tis. Kč

Rok	Celkové výdaje SR	Rozpočet kapitoly 334 – MK vč. CNS	%	Rozpočet kapitoly 334 – MK bez CNS	%
2015	1 218 455 071	10 889 524	0,89%	7 392 718	0,61%
2016	1 182 400 000	12 800 000	1,08%	9 167 224	0,79%
2017	1 215 000 000	15 400 000	1,27%	11 798 256	0,98%

V oblasti podpory živého umění bude MK požadovat pro rok 2016 oproti roku 2015 navýšení výdajů o **46,74 %**, což představuje zvýšení na částku **933 000 tis. Kč**, tedy zvýšení o **297 202 tis. Kč** oproti roku 2015. Tato částka představuje **7,29 %** celkového objemu rozpočtu kapitoly.

Pro rok 2017 pak bude MK požadovat v oblasti živého umění oproti roku 2015 navýšení výdajů o **114,70 %**, což představuje zvýšení na částku **1 365 068 tis. Kč**, tedy zvýšení o **729 270 tis. Kč** oproti roku 2015. Tímto navýšením dojde ke stabilizaci prostředků na živé umění, což představuje **8,86 %** celkového objemu rozpočtu kapitoly v roce 2017.

V současném rozpočtu MK nejsou alokovány finanční prostředky na živé umění v dostatečných objemech a to především v ukazateli kulturní aktivity, ve kterém jsou prostřednictvím grantového řízení poskytovány prostředky na akce z různých oborů profesionálního i neprofesionálního umění. Dlouhodobě podfinancován je také program státní podpory profesionálních divadel, symfonických orchestrů a pěveckých sborů, který by měl být navýšen v souladu s Koncepcí podpory umění.

Závěr

V minulosti docházelo při sestavování rozpočtu kapitoly 334 – MK k nesystémovým škrtům a přesunům finančních prostředků v jednotlivých oblastech bez jakéhokoliv racionálního odůvodnění, což se výrazně projevuje v meziročním porovnání vynakládání finančních prostředků v jednotlivých oblastech.

Ministerstvo kultury má za cíl dosáhnout v následujících rozpočtových obdobích při nárůstu rozpočtu kapitoly 334 - MK systémového, proporcionálního a prorůstového efektu.

Oblast podpory živého umění a finanční zdroje alokované ve výše uvedených ukazatelích nestačí pokrýt žádosti ze strany žadatelů o poskytnutí dotace. Makroekonomické predikce MF a ČNB pro rok 2015 naznačují, že česká ekonomika zaznamenává období růstu, což s sebou přináší nárůst HDP oproti minulým obdobím a tím i vytvoření dodatečného prostoru pro přirozenou konsolidaci státního rozpočtu. To vše by se mělo pozitivně projevit i při sestavování rozpočtu kapitoly 334 – MK pro rok 2016.